

dog en heel Deel og maaskee endnu vægtigere Indvendinger derimod fremsførte. Det vil altsaa kun komme an paa, om disse skulde være af den Besskaffenhed, at man paa Grund deraf, med Hensyn til det dog i en vis Grad mere abstracte Spørgsmaal, om en Forsatning, knyttet til disse Bestemmelser, kunde fortjene Navnet af en constitutionel eller ikke, kan tillægge dem en saadan Vigtighed, som det ærede Medlem har gjort. Det vil da være min ærede Ven velbekendt, at der findes ikke saa Forsatninger, som man har anpræist som Mønstre for Forsatninger, som intet Initiativ have; og det vil dernæst heller ikke oversees, at, uagtet jeg ganske vist antager, at et saadant hører til en virkelig constitutionel Forsatnings fulde Rettigheder — og jeg har det Haab, at det om føie Tid vil komme til at høre til Rigsraadets Rettigheder — saa er det dog virkelig med Hensyn til de Sager, hvorom her er Tale, en Ting, der umuligt kan blive afgjørende ved et saa vigtigt Spørgsmaal. Thi, medens jeg, som jeg har tilladt mig, at yttre, er aldeles enig i, at Initiativet ikke blot begrebsmæssigt hører til de constitutionelle Rettigheder, men at ogsaa vor Erfaring viser, at det er et meget vigtigt Middel for en constitutionel Forsamling — og trods al vor politiske Ungdom har den danske Rigsdag som selvstændig Lovarbejder maaskee præsteret ligesaa meget, som de ærede successive Ministerier — saa er det dog ganske vist, at Ingen let vil kunne føle sig fristet til at bruge Initiativet til at fremkomme med et almindeligt Lovforslag s. Ex. om en heel Armeeororganisation — jeg husker vel, at vi have seet et saadant engang, men jeg veed ogsaa, at det betragtedes som et af de Momenter i Rigsdagens Liv, hvori den feriereede — eller med et Forslag til en heel selvstændig Soldatlov, og at altsaa ganske sikkert Initiativets praktiske Betydning maa søges paa hele det Gebeet, hvor Ingen vil falde paa at gøre os det stridigt, nemlig med Hensyn til alle de indre Reformer, i hvilke der vistnok fra de forskjellige Egne i Landet og fra de forskellige Samsundsclasser kan føles en velbegrundet Trang til at gøre sine Ønsker og An-

skuelser gjældende, hvor det kan føre til smaa, meget hensigtsmæssige Forbedringer i Tingenes Tilstand, der, selv om de fra et almindeligt politisk Standpunkt ikke have nogen sær Betydning, dog for en ikke ringe Deel af Befolkningen ville betragtes som et Gode, og hvor omvendt den Fristelse, der kunde ligge til en heel Deel ubesøiet Indtrængen i Lovgivningsfaget, ikke kan faae nogen Tilfredsstillelse uden Medvirkning ikke alene fra Rigsdagens men ogsaa fra Regjeringens Side. Jeg troer altsaa ganske sikkert, at Initiativet er et Gode; men jeg troer, at det med Hensyn til de Sager, med hvilke Fællesforsatningen vil faae at gjøre, er et Gode af liden praktisk Betydning; men fremfor Alt er jeg overbevist om, at, naar Fællesforsamlingen kommer i Virksomhed, vil der, hvor uenig den end i mangfoldige andre Henseender kan være, dog snart udvikle sig hos samme den Samfundsraad, at den ønsker sig selv udrustet med tilstrækkelige Myndigheder, og at den virkelige eller tilsyneladende Nødvendighed, hvori Regjeringen har befundet sig til i denne Henseende foreløbigen at gjøre visse Indskrænkninger, vil forsvinde, naar det viser sig, at den Rettighed, som man dog ikke kan nægte er stærkest i Majoritetens Haand, ikke vil kunne blive brugt til noget væsentligt Afbræk for Minoriteten.

Derimod har jeg ikke kunnet forstaae, hvad min ærede Ven yttrede om den særegne Stilling, hvori det kongelige Beto skulde være sat ved Fællesudkastet. Jeg veed nemlig ikke rettere, end at det ogsaa gjælder efter Grundloven, at, inden et Regjeringsforslag forelægges Rigsdagen, forelægges det Hs. Majestæt i Statsraadet. Hans foreløbige Samtykke til Forslagets Forelæggelse som et Regjeringsforslag er altsaa ethvert, uden at dette i mindste Maade, naar Lovudkastet forelægges til endelig Stadfæstelse, betragtes som præjudicerende for Hs. Majestæt Kongen med Hensyn til Benyttelsen af hans Beto, være sig, fordi Hs. Majestæt var kommen paa andre Tanker eller imidlertid havde faaet andre Raadgivere. Og hvad endelig angaaer den efter min Mening aldeles urkesløse og curiose Bestemmelse, at en Lov skal anses